Nový způsob služby pastoračních rad

Jak potřebné jsou pastorační rady! Biskup nemůže vést diecézi bez pastoračních rad. Farář nemůže vést farnost bez pastorační rady. To je zásadní!

Papež František, Pastorační návštěva Assisi, 4. 10. 2013

SCHOOL FOR SYNODALITY

PASTORAČNÍ RADY

Jak s nimi začít?

Marcin Mazur

Obsah

3 **Nový způsob služby pastoračních rad**

7 LIST A **Případové studie**

11 LIST B **Členové: hlavy, srdce, ruce, dispozice**

13 LIST C **Vzorová osnova setkání pastorační rady**

15 LIST D **Vedení modlitby při setkáních pastorační rady**

17 LIST E **Rozhovor v Duchu**

18 LIST F **Výjezdní zasedání pastorační rady**

19 LIST G **Od naslouchání k akci**

21 LIST H **Vytváření vize farnosti**

24 Připravuje se:

LISTA I **Den díkůvzdání**
LISTA J **Šestiměsíční hodnocení**

26 DODATEK **Výňatky z církevního učení**

Tento sešit zpracovaný pro Diecézi Northampteon týmem Školy pro synodalitu (School for Synodality) ve spolupráci s diecézemi Northampton, Hexham a Newcastle, Liverpool a Clifton a Jezuitským institutem, nabízí praktická doporučení založená na vizi pastoračních rad v Závěrečném dokumentu Synody o synodalitě (čl. 73 – 108). Pracovní překlad do češtiny pro účely Diecézní synody Plzeň

© Diecéze Northampton 2024

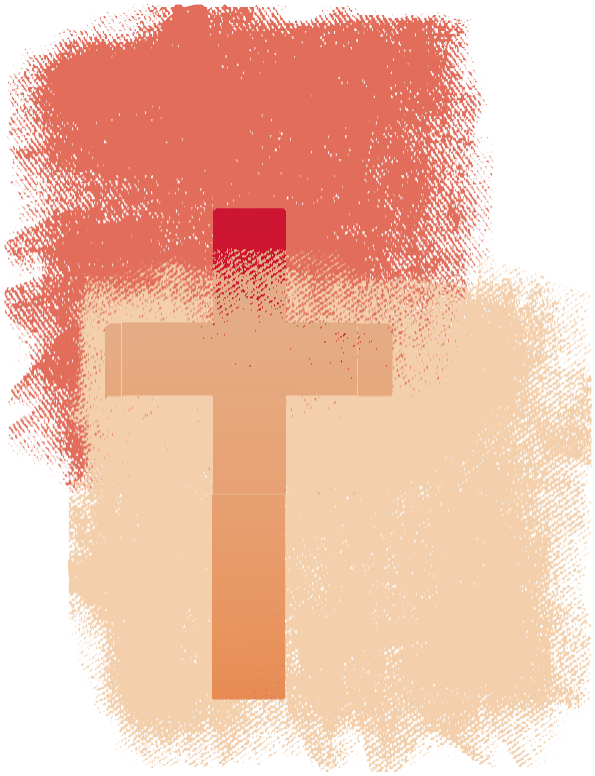
schoolforsynodality.org.uk

Druhé vydání doplněné o List H © Diecéze Northampton 2025

Nový způsob služby pastoračních rad

Sním o misijním rozhodnutí, které bude schopné všechno proměnit, aby se zvyklosti, styly, harmonogramy, slovník a všechny církevní struktury staly přiměřenou cestou k evangelizaci současného světa spíše než k sebeprezentaci.

Evangelii gaudium, 27

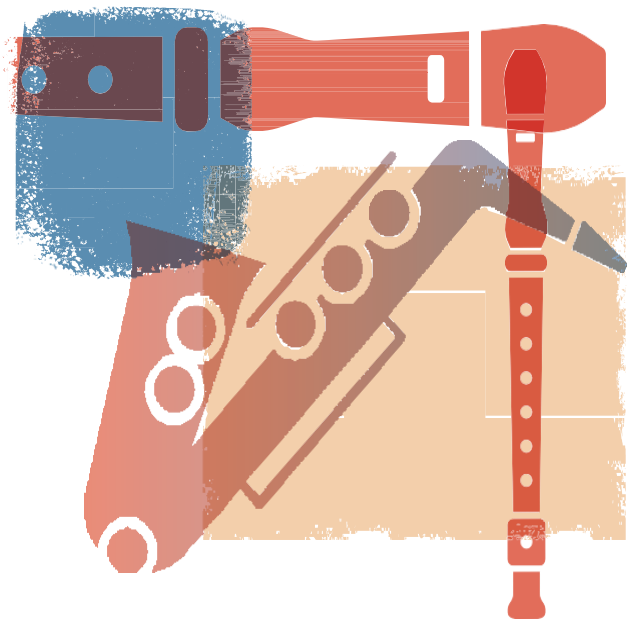
Doufáme, že tyto podněty budou použitelné ve vašem vlastním prostředí, ať už jste součástí malé venkovské farnosti, multikulturní farnosti ve velkém městě, společenství, kde je více starších lidí než mladých, nebo pastorační rady na úrovni celé diecéze.

Úvod

Od Druhého vatikánského koncilu hledá církev způsoby, jak naplnit výzvu ke spolupráci a spoluzodpovědnosti ve svém komunitním životě. Pastorační rady jsou považovány za jeden ze způsobů, jak se taková spoluzodpovědnost může uskutečnit. Navzdory počátečním úspěchům se však ukázalo, že je pro pastorační rady často obtížně ve své službě vytrvat a tuto službu dále rozvíjet. Důvodem může být nejasně definovaný smysl pastoračních rad, únava či zklamání jejich členů, změna faráře nebo nejrůznější vnější okolnosti. I tam, kde farnosti nebo diecéze dobře fungují bez pastorační rady, je to často dáno schopnostmi a osobností biskupa nebo faráře, takže tato společenství jsou pak zranitelná při změně jejich vedení. Rozsáhlé problémy, které se ve službě dnešních pastoračních rad vyskytují, naznačují, že pouhá vylepšení programu jednání nebo zdokonalení se v pořizování zápisů z jednání dlouhodobou změnu nezajistí. Proto tato příručka vychází z celkové změny koncepce služby pastoračních rad vycházející ze synodálního stylu a založené na specificky katolickém modelu rozhodování, který vychází ze staleté praxe duchovního rozlišování.

Tento soubor praktických podnětů byl zpracován týmem Školy pro synodalitu (School for Synodality) ve spolupráci se čtyřmi katolickými diecézemi v Anglii a Walesu a Jezuitským institutem. Nabízí praktickou sadu nástrojů pro ustanovení a vedení pastoračních rad novým způsobem. Tento materiál zdaleka není jen dalším manažerským nástrojem, ale vtahuje nás hlouběji do našeho vlastního rozvoje víry. Umožňuje nám kráčet s Kristem po společné cestě a při tom naslouchat, hovořit a nechat se vést Duchem svatým. V této příručce najdete praktické podněty pro každou fázi této společné cesty.

Kroužek zobcových fléten na základní škole nebo jazzová kapela?

Papež František jednou použil obraz církve jako symfonického orchestru. Pastorační rady si ale mohou někdy připadat spíše jako kroužky zobcových fléten na základní škole! To se stává, když jsou do nich lidé jmenováni z nejasných důvodů nebo když je nejasný účel jejich existence. Lepším obrazem pro službu pastorační rady by mohl být způsob hry jazzové kapely: každý člen vnáší své jedinečné dovednosti (jednou je v popředí sólo na trubku, jindy převažují bicí), ale ta nejlepší hudba pak vzniká, když všichni spolupracují a vzájemně se doplňují. Vedoucí určuje tempo a volí program, ale všichni hráči jsou nezbytní. Občasná disharmonie může inspirovat k novým směrům nebo k návratu k hlavnímu tématu. Je to obraz skupiny, která se naladila na božskou hudbu - usilovně naslouchá Duchu svatému a jeden druhému.

Nový způsob služby pastoračních rad

Rozvoj Kristova těla a poslání církve je úkol, který je svěřen každému z nás jako Božímu lidu skrze naše křestní povolání. Pastorační rada je místem, kde je možné upozornit na jakýkoli problém týkající se života a poslání společenství a rozlišit možné odpovědi. Přijetí synodálního stylu nabízí nová, ale zároveň i léty osvědčená řešení starých obtíží. Tento typ synodální rady uplatňuje spoluzodpovědnost a využívá dovednosti vůči druhým i Bohu otevřeného naslouchání a mluvení k vytvoření bezpečného prostoru, kde mohou být všichni vyslechnuti. Takováto rada naslouchá znamením doby a je ochotná nechat se vyrušit ze svých zaběhlých kolejí. Snáší napětí protikladů, aniž by se hned snažila o nějaké uniformní řešení, a skrze rozlišování je otevřená Duchu svatému. Připravuje tak cestu ke konkrétní akci – ti, kdo nesou formální zodpovědnost, musí být těmi, kdo na základě tohoto procesu rozlišování přijímají konkrétní rozhodnutí. A v neposlední řadě to není jen osobní úkol, ale je to posláním celého společenství.

Proč mít pastorační radu?

Instrukce „Pastorační konverze farního společenství ve službách evangelizačního poslání církve" (Kongregace pro klérus, 20. 7. 2020) v čl. 110 podává originální definici pastorační rady od Pavla VI. a zároveň připomíná, že farnosti neexistují pro sebe, ale pro svět: *"Úkolem pastorační rady je zkoumat všechno, co se týká pastoračních aktivit, pečlivě to zvažovat a předkládat praktické závěry, které z toho vyplývají, aby život a služba Božího lidu byly v souladu s evangeliem, a to s vědomím, jak připomněl papež František, že účelem této rady, nebude primárně organizování církve, nýbrž naplňování misijní touhy dosáhnout ke všem"*. Slovo "pastorační" je široký pojem, který vybízí k zamyšlení nad mnoha aspekty života farního společenství: slavení svátostí, péče o nemocné a o lidi vázané na domácí prostředí, formace a vzdělávání ve víře, školní/nemocniční/vězeňská kaplanská služba, misijní činnost, péče o stvoření, spolupráce se širší občanskou společností atd.

Úloha kněze

S kněžími ze čtyř diecézí jsme hovořili o jejich zkušenostech s pastoračními radami a jak vidí svou vlastní roli. Jeden kněz poznamenal, že vzhledem k tomu, že je mu 68 let, ale stále mu záleží na jeho farnosti, je pastorační rada jediným způsobem, jak vše stihnout! Mezi dřívější potíže s pastoračními radami patřila nejasnost ohledně toho, jakým způsobem se rozhoduje a kdo má rozhodující slovo, zejména pokud jde o vyvážení mezi civilně-právními a církevně-právními povinnosti kněze v oblasti hygienických či bezpečnostních předpisů, financí, prevence zneužívání atd. na straně jedné a touhou po spoluúčasti všech na pastoračním vedení farnosti na straně druhé. Kněží se také obávali příliš byrokratických procesů nebo toho, že by převážily pouze hlasy několika sebevědomých farníků. Tento nový model služby pastoračních rad počítá se ochotou k partnerské spolupráci nesené transparentností a vykazatelností, která umožňuje, aby farář mohl čerpat z moudrosti a rozlišování pastorační rady, a tak přijímat kvalitnější rozhodnutí. Odpovědnost za to, aby to takto fungovalo, je obousměrná: farář si musí uvědomit pokušení autokratického přístupu ke své práci a ostatní členové pastorační rady musí uznat formální autoritu svěřenou faráři a s ní spojenou odpovědnost.

Členové pastorační rady

Pastorační rada synodálního typu vyžaduje určitý soubor dispozic členů skupiny spolu s vyjasněnými rolemi a odpovědnostmi.

Pastorační rada by měla být mozaikou složenou z lidí s následujícími atributy:

- Hlava – lidé schopní promýšlet společné poslání – jak jej naplňujeme?
- Srdce – lidé schopní vnímat společnou vizi – k čemu nás Bůh volá?
- Ruce – lidé schopní ohmatat realitu a hledat cesty – pojďme na to!

Každý z členů rady přichází na setkání s vědomím, že jeho role je důležitá, a že je třeba naslouchat všem hlasům, aby byl rozhovor kompletní. Další informace o výběru členů Rady, o jejich dispozicích, rolích, termínech a očekáváních najdete na Listu B.

Je také užitečné zvážit vztahy s dalšími skupinami ve farnosti (např. mít v pastorační radě někoho z ekonomické rady farnosti, aby se rozhodnutí učiněná v pastorační radě pak respektovala i jinde).

Jiný způsob setkávání

Vytvoření takového typu spolupracující skupiny vyžaduje změnu kultury stejně jako změnu účelu. Procesy ticha, modlitby, naslouchání a rozlišování musí být zakotveny ve struktuře setkání.

- Velmi vhodným začátkem setkání pastorační rady je společná modlitba ve stylu Lectio divina (viz List D).
- Využijte ticha k vytvoření bezpečného prostoru pro reflexi – odpovědi jsou pak promyšlenější.
- Učte se vůči druhým i Bohu otevřenému naslouchání a mluvení, aniž byste potlačovali odlišnosti: "Nesouhlasím, ale řekni mi, proč to pro Tebe tolik znamená."
- Buďte otevřeni Duchu svatému – tomu, že vás něco překvapí, že se mýlíte nebo že se dozvíte něco nového.
- Pomodlete se nad programem jednání – co je nejdůležitějším bodem dnešního programu? Často se mu věnujeme nakonec. Pro tento bod použijte metodu rozhovoru v Duchu (list E).
- Před přijetím důležitého rozhodnutí se zeptejte, jaké procesy naslouchání, mluvení a rozlišování jsou potřeba. Jsou zde nějaké hlasy, kterým jsme při těchto procesech dostatečně nenaslouchali?
- Zakončete setkání krátkým zhodnocením – kde jsme během setkání vnímali Boží vedení? Čemu novému jsme se během setkání naučili?
- Pastorační rady jsou vykazatelné vůči svým komunitám a musí být transparentní. Jakým způsobem seznamujete se svými závěry širší společenství?

Vzorový program jednání naleznete na Listu C.

Možné podoby pastoračních rad farností

Důrazným doporučením kněží bylo nabízet různé možnosti způsobu práce pastoračních rad farností (PRF). Farnosti se velmi liší a neexistuje jeden univerzálně použitelný model PRF, který by vyhovoval všem. List A nabízí tři různé případové studie, ale možností je celá řada. Patří mezi ně např:

- Skupina 3-12 důvěryhodných a kvalifikovaných lidí (v závislosti na velikosti farnosti), která se schází každý měsíc, aby přemýšlela o pastoračních otázkách – od nemocničního kaplanství přes účinnost příprav na svátosti až po vánoční bohoslužby.
- Větší skupina, která se schází jednou za čtvrt roku a určuje celkový směr farní pastorace.
- Model pravidelných otevřených setkání, které pořádá pastorační rada za účelem konzultace s celou farností.
- Bude také třeba vyvinout nové modely, které budou odpovídat potřebám měnících se farních struktur, např. jedna pastorační rada pro dvě nebo více partnerských, společně spravovaných farností.

Lidé jsou také velmi citliví na názvy různých skupin. Název „rada" může v někom vyvolávat pocit, že jde o něco byrokratického, co bude bránit kreativnějším lidem v účasti. Mezi alternativní názvy patří např. „Skupina pastoračního rozlišování", „Synodální rada" nebo „Skupina pastoračního vedení".

Důležité jsou také časy setkávání. V případové studii A představujeme farnost, kde někteří členové pracují na směny, takže jejich pastorační rada se schází jednou za tři měsíce ke dvouhodinovému setkání v sobotu dopoledne.

Zakládáte novou nebo obnovujete stávající radu?

Začít s novou skupinou lidí může být dobrým způsobem, jak zajistit nový začátek a vybrat si lidi se společným způsobem myšlení a společnými hodnotami (více o dispozicích členů rady viz List B) a s vhodnou kombinací dovedností hlavy, srdce a rukou. Pokud pracujete na obnově stávající rady, existují možnosti:

1. Pokud je většina skupiny otevřená změnám, postupujte jako u nové skupiny s vědomím, že některým stávajícím členům nebude změna způsobu služby vyhovovat a odejdou. Doporučujeme uspořádat celodenní rekolekci rady, která by přechod na nový způsob služby zvýraznila.
2. Pokud by bylo náročné měnit stávající radu, založte novou malou skupinu zaměřenou na určité téma a zároveň zachovejte stávající pastorační radu. Až se nová skupina zaběhne (např. v kroku 8 níže), naplánujte sloučení obou skupin. Buďte připraveni na to, že někteří dosavadní členové pastorační rady odejdou.
3. Pokud je nutné původní pastorační radu úplně zrušit a začít s novou, zajistěte, aby se jejím členům poděkovalo za jejich věrnost a službu při ukončení starého způsobu práce.

První kroky k synodální pastorační radě

1. Začněte nějakým reálným problémem nebo příležitostí, například potřebou vytvořit lepší propojení mezi školou a farností, potřebou oslovit rodiny a mladé lidi, otázkou jak reagovat na krizi životních nákladů apod. Možná nějaké důležité téma vyplynulo z vašeho synodálního naslouchání?

2a. Vytvořte prozatímní skupinu zájemců se správnými dispozicemi - nebo -
2b. Spolupracujte se stávající pastorační radou s cílem stát se synodální skupinou.

3. Zvažte možnost požádat někoho z řeholníků nebo těch, kteří se ve vašem okolí věnují duchovnímu doprovázení, aby vaši skupinu doprovázel.
4. Začněte výjezdním setkáním či rekolekcí (List F), abyste se seznámili se synodálním stylem práce a sdílení víry a abyste se navzájem poznali.
5. Může být náročné učit se přechodu od naslouchání ke konkrétním činům. Postup ve čtyřech krocích naleznete na Listu G.
6. Sdílejte mezi sebou vše, co se podaří, i když to jsou jen maličkosti, abyste ve skupině posílili důvěru.
7. Dopřejte si čas k reflexi celého procesu a během něj získaných poznatků.
8. Vyberte si nové téma k rozlišování – třeba vytvoření pastorační vize farnosti s využitím procesu, který najdete v Listu H.

Tipy

Komunikace s farností

Bude velmi důležité informovat o vývoji nové či obnovené pastorační rady širší farnost. Jednou z možností je představit její členy při mši svaté a požádat farníky, aby se za skupinu modlili, ale také aby se podělili o své vlastní představy či sny týkající se života a služby farnosti (např. prostřednictvím kartiček na lavicích), aby byli součástí procesu rozlišování. Pokud rada sdružuje dvě nebo více farností, měl by tento proces probíhat za účasti všech členů obou farností.

LIST A Případové studie

Případová studie 1: Farní misijní tým

Farnost Panny Marie Nejsvětějšího srdce a svatého Edmunda Campiona, Wellingborough

Souhrn

Tato farnost zkombinovala synodální praxi rozhovoru v Duchu s principy pastýřského vedení z programu *Divine renovation* a vytvořila tak úspěšný Farní misijní tým. Klíčoví "misijně orientovaní" farníci společně pravidelně uvažují o hlavních aktivitách farnosti, včetně rozvíjení příležitostí pro společenství, duchovní růst a misii. Na jednom z nedávných setkání se mimo jiné zamýšleli nad proběhlými velikonočními bohoslužbami a radili knězi, jak oslovit externí charismatickou modlitební skupinu.

Kontext a povolání

- Několik let před příchodem faráře neexistovala žádná farní rada.
- Velké dluhy a závažné problémy s údržbou byly vyřešeny ještě před zřízením týmu.
- Po šesti letech ve funkci (tj. s předpokladem dobré znalosti mnoha členů farnosti), vyzval farář asi deset lidí, které rozpoznal jako aktivní, perspektivní a se srdcem pro misii, aby zvážili, zda se necítí být povoláni stát se součástí farního misijního týmu. Všichni se připojili.
- Pohostinnost, inspirující kázání, kvalitní hudba a smysluplné společenství v centru poslání farnosti (*Divine renovation*)
- Během prvních tří setkání byla postupně vytvořena a odsouhlasena pastorační vize farnosti.
- Inspirace Synodou o synodalitě. Rozhovor v Duchu byl jádrem všech setkání. Od počátku bylo velmi jasně dáno najevo: "To není politika!"
- **Tým je misionářský ve své orientaci, synodální ve své praxi.**

Praktické aspekty

Členství

- 12 klíčových farníků z významných služeb farnosti. Členové jsou výrazně mladší a pestřejší než u většiny pastoračních rad. Velmi praktické – rozhodnutí byla přijímána při setkáních týmu.
- Na první schůzce skupina použila dotazník z pracovního sešitu *Divine renovation*, aby zjistila, zda má skupina potřebné schopnosti a dovednosti.
- Ekonomická rada se schází samostatně. Jeden její člen je členem misijního týmu a ekonomická rada podporuje misii.
- Schůzky misijního týmu se konají jednou za čtvrt roku – v sobotu dopoledne od 10 do 12 hodin. To umožňuje účast zaneprázdněným lidem pracujícím na směny. Někteří si musí měnit směny, aby se mohli zúčastnit.
- Základní čtyřčlenný tým včetně faráře (podle doporučení *Divine renovation*) se předem sejde, aby připravil program setkání a poradil se o jeho průběhu.
- *Pro úspěšnou spolupráci je třeba:*
  1) *Vyváženost charismat a silných stránek*
  2) *Společná vize*
  3) *Synodální duch*

Praktické aspekty *(pokračování)*

Zařízení místnosti

- Skupina 15 lidí (včetně faráře a hostů) seděla u dvou stolů ve školní hale s projektorem a plátnem. Podklady k Lectio divina, program, body k rozhovoru atd. byly na plátně. Po každém rozhovoru si stoly navzájem sdělily klíčové body, které z něj vyplynuly.

Osnova setkání

- Začalo se teplými nápoji a domácím koláčem, aby si lidé mohli popovídat.
- Úvodní modlitba - 30 minut Lectio divina a sdílení víry. Přispívá k zaměření setkání.
- 1. rozhovor – při hodnocení bohoslužeb Svatého týdne byla použita synodní metoda rozhovor v Duchu.
- Dvouminutové zprávy – bylo prezentováno 5 zpráv vedoucích různých oblastí služby farnosti. Je důležité dodržení času a tempa setkání.
- Externí řečník – návrh nového projektu pro farnost
- 2. rozhovor – společné zvažování, jak reagovat na návrh nového projektu
- Provozní záležitosti – výhled na dvě nadcházející události – svatodušní svátky a poutní mši – a rozdělení přípravných prací mezi skupiny
- Závěrečná modlitba

Co se stane, když se skupina neshodne?

Při příštím setkání má tým slavit své dvouleté trvání a zatím při jeho setkávání nedošlo k žádným významným neshodám. Praxe rozhovorů v Duchu umožňuje zastávat různé názory a je klíčem k rozlišování naší další cesty. Pokud by došlo k neshodě, skupina by hledala konsenzus. Nicméně farář je ohniskem jednoty farnosti pod vedením biskupa a pokud by se nepodařilo dosáhnout konsenzu, byl by to on, kdo by učinil konečné rozhodnutí.

Některé výsledky

- Důvěryhodný tým oddaných, misijně orientovaných členů církve, kteří radí knězi i sobě navzájem a zaujímají promyšlený, jednotný a praktický přístup k misii a službě. Členové skupiny se navzájem znají a mají radost ze setkávání a sdílení společné cesty.
- Členové misijního týmu se cítí zodpovědní a oprávnění činit každodenní rozhodnutí, aniž by potřebovali "povolení".
- Služby v kostele se výrazně rozšířily/zlepšily: modlitební skupiny, skupiny duchovního doprovázení, skupiny mladých dospělých, dětský vánoční sbor, farní rekolekce, postní projekt Čtení Bible atd.
- Tým pohostinnosti přebírá odpovědnost za společenské akce, s misijním posláním.
- Návštěvníci si pochvalují, že se cítí vítáni a že nedělní mše svatá je plná energie a inspirace.
- Návštěvníci se vracejí!
- Členové církve se vyjadřují, že se farnost stále více cítí jako rodina.
- Zvýšení počtu účastníků mše svaté.
- Zvýšení počtu členů farnosti.
- Navýšení finančních darů a sbírek.

Případová studie 2: Dva druhy setkání

Farnost svatého Jana Vianneye, Halewood, Liverpool

Ve farnosti svatého Jana Vianneye již dlouho funguje farní rada. Pravidelně se schází, aby se zabývala mnoha otázkami života farnosti, a farníci se velkoryse a dlouhodobě nabízejí ke členství ve farní radě. V životě farnosti byla významná období, kdy byly reflexe farní rady pro další směřování farnosti zásadní. Dvě z těchto období byla zvlášť významná: vytvoření nové farnosti ze tří bývalých farností a reakce na mnohé výzvy, které přinesla pandemie.

Nedávno si tato skupina udělala čas, aby vyhodnotila, jak funguje. Nešlo ani tak o to, že by bylo něco drasticky špatně. Spíše šlo o to, že jsme si všimli několika věcí, které by mohly naznačovat potřebu vyzkoušet něco jiného.

Konkrétně:

- Setkání byla stále delší a delší.
- Získávání nových členů bylo obtížnější.
- Objevily se obavy, že by předsedající mohli být někdy přetíženi.

Skupina strávila několik sobotních dopolední, aby se společně modlila, přemýšlela a plánovala. Po společné modlitbě s Písmem svatým se zamysleli nad úlohou farní rady. Poměrně rychle se ukázalo, že existuje spektrum porozumění a očekávání ohledně toho, co se jako rada snaží dělat. Někteří z nich, s použitím obrazu ozubených koleček, viděli vcentru pozornosti rady bezprostřednější organizační otázky a řešení praktických záležitostí života farního společenství – sledovat, jak se věci mají, a řešit případné okamžité nedostatky nebo problémy, které je třeba naplánovat. Jiní se přikláněli spíše k potřebě věnovat čas a prostor hlubším úvahám o určité oblasti života farnosti nebo o určitém problému a sledovat, co z této diskuse vyplyne. Uznali, že se snažili dělat obojí, a proto se setkání stále prodlužovala. Rozhodli se, že v budoucnu zkusí pořádat dva různé typy setkání a každý měsíc je střídat.

Jedno z těchto setkání bude mít formální agendu, která se bude zabývat zprávami z různých oblastí služby farnosti a s tím spojených vyhodnocení. Druhé ze setkání pak bude věnováno určitému problému nebo otázce, přičemž bude více prostoru k tomu, aby tato témata mohla být reflektována více do hloubky, a bude se zde více vycházet ze synodálního stylu rozhovoru v Duchu. Skupina zde tak bude mít čas k tomu, aby mohla rozlišovat, jak reagovat nebo jaké kroky navrhnout.

Oba styly setkání budou začínat modlitbou z Písma: Lectio divina.

Diskutovalo se také o tom, jak lépe rozdělit některé zodpovědnosti mezi členy skupiny, aby předsedající nebyl přetížen. Pokud jde o nové členy, skupina došla k závěru, že sdílení výsledků reflexe o rozvíjejícím se způsobu práce skupiny s celou farní komunitou může být způsobem, jak podnítit konverzaci a obnovit zájem farníků o službu farní rady.

Případová studie 3: Rodiny farností - Kanada

Před několika lety byla v diecézi aktivována „rodina farností", která sdružuje sedm různých farností na území malého města. Této „rodině farností" sloužil jeden farář, čtyři farní vikáři, tři stálí jáhni a tři pastorační asistenti. Diecézní směrnice vyžadovaly, aby takováto „rodina farností" měla jednu pastorační radu složenou ze zástupců všech sedmi sdružených farností a také jednu ekonomickou radu pro celou „rodinu farností".

V této konkrétní „rodině farností" měl tamní farář od počátku představu pastorační služby nesené silnou spoluzodpovědností všech. Na základě podnětů získaných z průzkumů a setkání zaměřených na naslouchání konaných v jednotlivých farnostech bylo stanoveno, že se v této „rodině farností" vytvoří "pastorační týmy" se sdílenou zodpovědností. Pro každý z prioritních cílů identifikovaných na základě průzkumů a setkání naslouchání byl vytvořen jeden pastorační tým. Jedním z prioritních cílů, které si komunita stanovila, bylo soustředit lidské a finanční zdroje na mladé lidi a rodiny. V reakci na to byl vytvořen pastorační tým s názvem "Zapojení rodiny a mládeže". Dalším identifikovaným klíčovým cílem byla potřeba živého liturgického slavení. To vedlo k založení liturgického týmu. Další pastorační týmy, které byly ustanoveny: "Komunikace", "Sociální spravedlnost a misie", "Evangelizace" a "Sociální otázky". Těchto šest týmů se pravidelně scházelo, aby vypracovávalo doporučení a radilo faráři v souvislosti s jejich konkrétní oblastí služby. Aby bylo zajištěno, že každý pastorační tým dostane slovo, stal se vedoucí každého pastoračního týmu členem "základního vedoucího týmu" vedeného farářem. Tato struktura byla vytvořena záměrně, aby usnadnila obousměrnou komunikaci a zajistila, že rozhodnutí faráře budou provedena po konzultaci se členy základního vedoucího týmu. Členové vedoucího týmu zase dostávali podněty a zpětnou vazbu od členů ostatních pastoračních týmů.

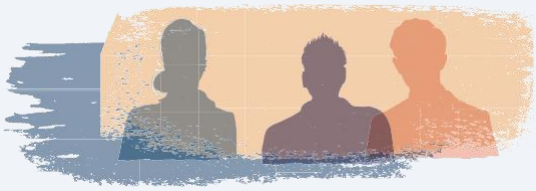
Farář to pak komentoval takto:

"Model základního vedoucího týmu umožnil našim sedmi farnostem s různými kulturami a čtyřmi jazyky účinně spolupracovat, takže v této rodině farností může být naslouchán pastoračním potřebám, mohou se jim věnovat kompetentní lidé a mohou zde být realizovány různé misijní aktivity."

Za zmínku stojí, že farář také uvedl, že klíčovou součástí každého setkání základního vedoucího týmu je čas strávený modlitbou a sdílením evangelia z nadcházející neděle.

LIST B Členové: hlavy, srdce, ruce, dispozice

Různé role

Navrhujeme, aby pastoračním radám předsedali laici, pokud není zvláštní důvod proti (např. konzultační setkání celé farnosti, kde může být vhodnější, aby jim předsedal farář). Laický předsedající přináší do skupiny další strategický zdroj a perspektivu a vztah mezi laickým předsedajícím a farářem pomáhá modelovat spoluzodpovědnost vůči farnosti.

Na základě svého svěcení a svěřené zodpovědnosti je farář tím, kdo ve farnosti přijímá konečná rozhodnutí a nese zákonnou odpovědnost za dodržování předpisů v záležitostech jako jsou finance, ochrana zdraví a bezpečnosti a prevence zneužívání. Jak nám řekl jeden kněz: "Když bude nějaký průšvih, budu to já, kdo půjde do vězení, ne farní rada!" Nicméně, účelem tohoto stylu pastorační rady je společně rozlišovat, nikoliv parlamentní systém vítězů a poražených. V případě výrazných neshod může být rozhovor v Duchu užitečným způsobem, jak odhalit skryté obavy a umožnit další reflexi.

Kromě obvyklých funkcí předsedy a sekretáře je pro tento typ skupiny nezbytný vedoucí modlitby. Tato osoba přebírá zodpovědnost za úvodní a závěrečnou modlitbu a také za podněty ke chvilkám ticha a reflexe, pokud je setkání náročné. Někdo se zkušenostmi duchovního průvodce nebo řeholního představeného by také mohl být schopen vypomoci při doprovázení takovéto skupiny v procesech rozlišování.

Výběr členů

Výběr členů je jistě ošemetná otázka. Výběr pomocí voleb nevede vždy k tomu, aby se členy skupiny stali lidé s potřebnými dispozicemi, zatímco pokud je skupina vybrána autoritou, je pro toho, kdo vybírá, lákavé vybrat ty, kteří mají určité, jemu vyhovující způsob myšlení, nebo ty, kteří jsou již tak jako tak ve farnosti aktivní. Dokument *Antiquum ministerium* (čl. 8) popisuje vlastnosti těch, kteří se mají stát katechety, avšak tento popis je užitečný i pro výběr členů pastorační rady: „muži a ženy hluboké víry a lidské zralosti, aktivní účastníci života křesťanského společenství, schopní přijímat druhé, být velkorysí a žít život v bratrském společenství".

Jednoduchým, ale účinným způsobem, jak uvažovat o vhodném složení pastorační rady, je model nazývaný symbolicky *Hlavy Srdce Ruce (Heads Hearts Hands Model)*. Ačkoli každý z nás má v sobě směs rysů symbolizovaných těmito třemi slovy, u většiny lidí je z nich dominantní jeden. Mít skupinu složenou tak, že se v ní jsou zastoupeny všechny tyto rysy, může velmi pomoci k tomu, aby skupina mohla dobře zvládnout celý proces od společné reflexe k účinné akci.

Hlavy: Lidé, kteří mají znalosti a moudrost, jsou schopni dobře komunikovat a v ideálním případě mají nějaké teologické vzdělání. Nemusí to být odborníci, ale jsou schopni čerpat z různých zdrojů důležité znalosti, které pak mohou nabídnout celé skupině. Jsou to také lidé, kteří budou schopni odhalit možná "úskalí" navrhovaného projektu. Lidé symbolicky charakterizovaní jako „hlavy" přinášejí do skupiny starost o společné směřování. Dokáží řešit problémy a přijímat rozhodnutí.

Srdce: Lidé proniknutí vnitřní vášní, se skutečnou touhou naslouchat hlasům druhých, kterým velmi záleží na tom, jaký dopad mohou mít rozhodnutí na druhé, a kteří se snaží reagovat se soucitem a porozuměním. Budou klást náročné otázky, aby se ze snahy o naplňování poslání farnosti nevytratila inspirativní vize. Lidé symbolicky charakterizovaní jako „srdce" bývají lidmi plnými energie. Podporují druhé v jejich vlastním růstu a zajišťují, aby všichni mohli konstruktivně a kreativně spolupracovat.

Ruce: Lidé, kteří mají dovednosti, zejména praktické dovednosti, nebo schopnost povzbuzovat ostatní, aby využívali své vlastní dovednosti. Jsou to lidé, kteří řeknou: "Víme, co chceme udělat, chápeme různé názory na věc a teď se do toho pustíme." Lidé symbolicky charakterizovaní jako „ruce" přinášejí do skupiny zájem o dosažení cílů. Dbají na to, aby ve skupině byla zajištěna vykazatelnost lidí i procesů a přispívají k tomu, aby skupina přinášela výsledky.

Získávání spolupracovníků

Získat do skupiny lidi s vyváženými vlastnostmi a předpoklady k této službě je velmi náročným úkolem. Dobrým výchozím bodem proto může být požádat lidi, aby se zamysleli a identifikovat své vlastní dary a to, čím mohou přispět. Můžete se ptát např.:

- Jaké máte znalosti? („hlava")
- Pro co vnitřně hoříte? („srdce")
- Jaké máte dovednosti? („ruce")

U většiny lidí se nenachází jen charakteristiky symbolizované jedním z těchto tří slov (hlava, srdce, ruce) – u většiny lidí najdeme určitou kombinaci. Nejde o to, abychom od základu změnili to, čím jsme, ale spíše o to, abychom využili své silné stránky, odstranili svá slepá místa a přizpůsobili své způsoby myšlení a jednání tak, abychom byli efektivnější při jednání s různými lidmi a v různých situacích. V ideálním případě se podaří spojit lidi, kteří se navzájem liší. To dává dohromady širší perspektivu a umožňuje kreativitu a růst. Vezměte si, jak rozmanití byli Ježíšovi učedníci: od daně platících rybářů, kteří platili daně, přes výběrčího daní Matouše až po Šimona Kananejského, který nenáviděl všechno římské.

Kromě modelu *Hlavy Srdce Ruce* je také užitečné zjistit, kdo ze skupiny má jaké praktické dovednosti nebo zkušenosti. Mezi ně může patřit například IT, komunikace, strategické myšlení, logistika/plánování, dovednosti v oblasti práce s lidmi a sdílení víry.

Dispozice členů synodně orientované pastorační rady

Stát se naslouchajícími a rozlišujícími komunitami znamená změnit naši kulturu. Někdy jsme byli autoritářští, bojácní, odmítali jsme inovace, byli jsme uzavřeni do sebe a nechtěli jsme riskovat. To se často děje v dobách krize nebo pokračujícího chmurného úpadku. Změnit to znamená záměrně pěstovat pozitivní dispozice, které budují společenství a jsou otevřené Duchu svatému. Které dispozice byste chtěli pěstovat a kde jsou vaše úskalí? Toto by bylo skvělé zamyšlení, které byste mohli provést ve skupině.

Dispozice	Pozitiva	Úskalí
Otevřenost	Zvědavost, představivost a otevřenost vůči Duchu svatému, ostatním, novému	*Strach a kontrola, netransparentnost, uzavřenost vůči možnostem, cynismus*
Pokora	Poznání potřeby Boha, naslouchání druhým, čas pro aktivní rozlišování	*"My už víme, co děláme", egocentrismus, boj o moc, uspěchaný úsudek*
Trpělivost	Vzájemná snášenlivost – ochota trpělivě nést břemena na společné cestě	*Zaneprázdněnost, nedostatek času, uspěchanost, potřeba mít vše vyřízené*
Prozíravost	Smysl pro poslání tady a teď, na tomto místě a s těmito lidmi	*Zaměřenost dovnitř, chybějící otevřenost vůči novým lidem*
Doprovázení	Ochota doprovázet ostatní, včetně těch, kteří jsou na okraji naší pozornosti	*Sklon mluvit „na" druhé, ne „s" druhými*
Odvaha	Ochota mluvit upřímně a odvážně	*Přívětivost, hrát to na jistotu, držet se při zemi, klerikalismus zdola, vyhýbání se konfliktu*

Tyto dispozice můžete použít jako reflexní skupinové cvičení. Přeměňte je na otázky a ptejte se, například: "Kdy jste otevřený, zvědavý, nápaditý atd." a "V jakých situacích se můžete cítit uzavřený vůči budoucím možnostem atd."

Služební období

Nakonec je dobré uvažovat o časově omezeném působení v pastoračních radách. Toto opatření zabrání tomu, aby skupiny ustrnuly a aby se mohly objevit nové hlasy a perspektivy. Zaměstnaným lidem to může vstup do skupiny, kde mají časově omezený závazek, udělat atraktivnějším. Jedním z návrhů je funkční období v délce 3-4 roky, které by se mohlo jednou opakovat. U klíčových rolí je pak důležité včas myslet na to, kdo je převezme.

LIST C Vzorová osnova setkání

Farnost "musí zůstat místem kreativity, vztahu, mateřství.
V ní se má uskutečňovat schopnost vynalézat; a když farnost jde takto dál,
uskutečňuje se to, čemu říkám 'farnost na cestě".

Papež František, citován v instrukci "Pastorační konverze farního společenství", čl. 123

Před setkáním se farář, předsedající a vedoucí modlitby dohodnou na programu (přítomnost vedoucího modlitby jim pomůže vybrat vhodný úryvek pro Lectio divina). Často považujeme všechny body programu za stejně důležité. Na setkáních pastoračních rad je však prostor pro různé typy bodů programu, včetně strategických rozhovorů, aktualizací programů, přijímání důležitých rozhodnutí, odstartování projektů a vyhodnocení různých akcí či evaluace dlouhodobějšího programu či služby.

Různé aktivity mohou vyžadovat různé typy rozhovorů. Kterému bodu na programu jednání by prospěla konverzace v Duchu? Takovýto bod pak může být dán do kontrastu ke dvouminutovým zprávám o aktuální situaci v různých oblastech života farnosti (použijte časovač!). Někdy není předem jasné, zda lze již učinit rozhodnutí, nebo zda je zapotřebí ještě další rozhovor a modlitba.

Pokud na programu setkání pastorační rady v tomto konkrétním případě nejsou žádné body, které by vyžadovaly či umožňovaly duchovní rozlišování, bylo by dobré, kdybyste setkání zahájili „zahřívacím" rozhovorem v Duchu s následnou modlitbou na téma "Jak se máme, když začínáme toto setkání? Co právě prožíváme? S čím sem přicházíme?" Takovýto začátek je vyjádřením, že na našem vnitřním rozpoložení záleží, a pomáhá nám to rozvíjet umění aktivního naslouchání a ze srdce vycházejícího sdílení.

Vzorová osnova setkání

- Začněte modlitbou Lectio divina – věnujte jí alespoň 15 minut. Lidem to pomůže vnitřně se „zabydlet" v přítomném okamžiku a zbytek setkání bude produktivnější (slibujeme!).
- Pokračujte nejdůležitějším bodem programu, pro který použijte metodu rozhovoru v Duchu. Pokud je přítomno více než 10 osob, rozdělte se do skupin. Ujasněte si, jaké jsou další kroky.
- Zprávy o aktualitách v různých oblastech života a služby farnosti / zbývající body jednání.
- Možná se při přípravě či během setkání ukáže, že další bod potřebuje rozhovor v Duchu – buď jde o nějaký sporný bod, nebo je v tomto tématu přítomno mnoho různých perspektiv.
- Setkání zakončete krátkým vyhodnocením, při kterém se nejprve v tichu zamyslete a poté se krátce podělte o to, kde jste během setkání vnímali Boží vedení. Co jsme se při dnešním setkání naučili?

Ukázka první schůzky

Naplánovat, jak začít s novou skupinou, může být obtížné. Doporučujeme, abyste si brzy po zahájení práce této nové skupiny naplánovali výjezdní setkání či celodenní rekolekci pro celou skupinu.

První setkání nově vzniklé skupiny by mohlo být např. takovýto průběh:

- Při Lectio divina si nalistujte Efezským 4,1-7.11-13. Je to krásný úryvek, který zahrnuje jak nádherná Boží zaslíbení, tak praktické rady, jak být spolu. Pavel toho o křesťanských společenstvích věděl hodně.
- Rozhovor v Duchu o našich snech vzhledem k životu naší farnosti:
  – 1. kolo: „Kde v životě naší farnosti prožívám radost?"
  – 2. kolo: „Kde v životě naší farnosti vnímám potřeby?"
  – 3. kolo: „Kam nás v tom všem vede Duch svatý?"

  To by mělo pomoci začít rozvíjet váš program.
- Použijte popis dispozic a úskalí na Listu B k otevřenému rozhovoru o tom, jací jste lidé.
- Udělejte si praktické plány ohledně četnosti schůzek a toho, co bude na programu příští schůzky.
- Zakončete krátkým vyhodnocením – nejprve v tichu a poté krátkým sdílením: V jakých okamžicích jste si obzvláště uvědomovali Boží přítomnost na setkání? Za co jste vděční?

LIST D Vedení modlitby na setkáních

Proč se modlíme na začátku setkání?

Ježíš nám slibuje: "Kde jsou dva nebo tři shromážděni v mém jménu, tam jsem já uprostřed nich" (Mt 18,20).

- Když se otevřeme Duchu svatému – připomínáme si, že vše děláme v moci Ducha.
- Modlitba nás shromažďuje v Kristově těle – když trávíme čas společnou modlitbou stáváme se modlícím se společenstvím.
- Modlitba nám poskytuje čas, abychom si uvědomili Boží přítomnost – abychom se přesunuli z každodenní zaneprázdněnosti do posvátného prostoru.

Co je modlitba Lectio divina?

- Modlitba Lectio divina je starobylá modlitební praxe, která nás vybízí k tomu, abychom se zastavili u úryvku Písma, strávili nad ním nějaký čas a nechali Ducha svatého promlouvat.
- Je to praxe, která nás učí naslouchat Bohu i sobě navzájem.
- Je to něco jiného než skupina pro studium Bible, kde můžete spojit historii, teologii a další myšlenky, abyste lépe porozuměli danému úryvku. To je také dobré, ale není to totéž jako spočinout s úryvkem a nechat ho promluvit.
- Důležitou součástí této praxe ve skupinkách je vzájemné sdílení, protože je velmi inspirativní slyšet ostatní lidi mluvit o své víře a o tom, co je v úryvku zasáhlo.

Kroky k modlitbě Lectio divina

- Vyberte si úryvek z Písma. Může to být z liturgických čtení na daný den (srov. m.liturgie.cz/misal nebo vira.cz/nedelni-liturgie) nebo použijte některý z níže uvedených návrhů.
- Ujistěte se, že všichni mají text před sebou – buď pro každého vytiskněte kopii, nebo text promítněte.
- Začněte v tichu a požádejte Ducha svatého, aby byl s vámi. Může to být tak jednoduché, jako říci: "Přijď, Duchu svatý".
- Přečtěte si úryvek alespoň dvakrát. Různé hlasy pomáhají zvýraznit různá slova.
- Mezi čtením a po něm zachovejte ticho. Uvědomte si, lidé mají s tichem různou zkušenost.
- Sdílení – pokud je ve skupině více než 6-8 osob, požádejte je, aby se nejprve podělili s osobou vedle sebe. Které slovo nebo která věta je zasáhla? Pak se přesuňte k širší skupině a zeptejte se, zda by se někdo chtěl o něco podělit s celou skupinou?
- Na závěr požádejte Otce, aby na vaše setkání seslal Ducha svatého.

Proč používat modlitbu Lectio divina na úvod setkání?

Tato forma modlitby je vzorem toho, jak se máme k sobě navzájem chovat:

- Pomáhá nám cvičit se v otevřenosti vůči Duchu svatému.
- Pomáhá nám cítit se dobře ve chvílích ticha a reflexe.
- Učí nás opravdu si naslouchat a být uschopněni k tomu, abychom promluvili.
- Pomáhá nám uvědomit si, že o tématu nevíme všechno a že nás příspěvky ostatních lidí překvapují a nutí nás přemýšlet jinak.

Jde zde tedy o synodální způsoby společného bytí, které se utvářejí v duchovním rozhovoru.

Vnesení modlitebního postoje do setkání

- Modlete se nad programem: Podívejte se na program, požádejte Ducha svatého, aby vás vedl, a zeptejte se, co je nejdůležitějším bodem, o kterém je třeba ten večer přemýšlet.
- Používání ticha: Když představujete nový bod nebo žádáte lidi, aby odpověděli na otázku, iniciujte krátké ticho, aby si lidé mohli shromáždit myšlenky. Je v pořádku, když si něco k tomu poznamenají.
- Ujistěte se, že slyšíte všechny hlasy: Kdo není v místnosti a jeho hlas by měl být slyšet?
- Poskytněte prostor tvůrčímu konfliktu: Když existují dva protichůdné názory, mohou být vyslyšeny oba, ale je třeba dát lidem prostor, aby se vyjádřili, aniž by jim někdo skákal do řeči. V této fázi je dobré vyslechnout si příběhy, zůstat zvědavý a ptát se "proč je to pro vás tak důležité?"
- Na závěr se pomodlete: Pouhá modlitba Sláva Bohu může být velmi silná. Může být také vhodné modlit se za chystané akce, realizaci učiněných rozhodnutí a za to, co se následuje po setkání.

Úloha vedoucího modlitby

Doporučujeme, aby každá skupina, která chce vážně přistupovat k modlitebnímu životu, kromě předsedajícího a sekretáře určila také svého vedoucího modlitby. Pokud je něčí úlohou vést modlitbu, bude dbát na to, aby vybral dobrý úryvek a přemýšlel o modlitbě v kontextu skupiny a její momentální agendy.

Další formy modlitby

- Ticho – uvědomte si, jak je vaše skupina schopna společně spočívat v tichu.
- Přímluvy – podávejte si dokola svíčku a každý po jejím převzetí může přednést svůj úmysl.
- Modlete se za svou farnost, pastorační oblast, organizaci – jaké jsou její potřeby?
- K prohloubení reflexe použijte video – na YouTube jich je spousta, ale pro jistotu si to, které vyberete, pusťte celé předem!
- Pusťte si několik videí s písněmi uctívání a společně se modlete zpěvem.

Ne všechny tyto modlitební formy však v sobě kombinují duchovní naslouchání, ticho a Písmo, takže se pravidelně vracejte k Lectio divina.

Tipy

Možné pasáže:

1 Královská 17,8-16	Bůh a rozmnožuje i to málo, co mu dáme
Habakuk 3,17-19	Důvěra v protivenství
Izajáš 43,18-21	Nové věci – už raší
Izajáš 61,1-4 Matouš 10,46-52	Posel radostné zvěsti Bartimaius promlouvá
Marek 4,35-41	Ježíš utišuje bouři
Lukáš 5, 1-11	Zajeďte na hlubinu
Lukáš 8,16-18	Světlo se staví na svícen
Jan 10,11-16	Znám své vlastní ovce
Filipským 2,1-8	Napodobování Krista
1 Petrův 4,8-11	Správci Boží milosti

Další zdroje

Obecné uvedení do Lectio divina (.pdf):
agas.cz/lectiodivina

Podrobné uvedení do Lectio divina:
vira.cz/texty/knihovna/lectio-divina

vira.cz/texty/knihovna/kapitoly/lectio-divina-kap

LIST E Rozhovor v Duchu

Začněte chvílí ticha, abyste se mohli zamyslet nad položenou otázkou.

První kolo rozhovoru:
Každá osoba má možnost promluvit. V tomto kole se nediskutuje, příspěvky jsou prokládány chvílemi ticha, aby bylo možné je nechat doznít. Sdílení je uzavřeno delší dobou ticha a osobní reflexe slyšeného.

Druhé kolo rozhovoru:
Podělte se s druhými o to, co vás v prvním kole ve sdíleních druhých nejvíce zasáhlo nebo co ve vás rezonovalo a co se vás dotklo během následné doby ticha. Opět následuje delší ticho k reflexi.

Třetí kolo rozhovoru:
Ve třetím kole se účastníci zamyslí nad tím, co v nich nejhlouběji zarezonovalo ze všeho slyšeného. Jaké nové vhledy se objevily? Jaká jsou společná témata nebo ovoce rozhovorů?

Dobré a špatné návyky

Před zahájením může být užitečné sdílet se skupinou některé návyky napomáhající při rozhovoru v Duchu. Můžete také účastníky požádat, aby se v tomto světle zamysleli nad svými vlastními zlozvyky a uvědomili si je.

- Naslouchání názorům ostatních
- Povzbuzování všech, aby mluvili
- Uvědomění si vlastního "vysílacího času" – příspěvky musí být stručné a výstižné
- Zůstat zvědaví – neodmítat názory, se kterými nesouhlasíte, ale ptát se, proč si to lidé myslí; možná mají pro svůj názor dobrý důvod
- Zachovat důvěrnost – setkání by mělo působit jako bezpečné místo, kde mohou lidé vyjádřit své názory; s druhými lze sdílet vhledy, které vám z toho vyplynuly, ne to, co kdo říkal
- Důvěrnost je klíčová – slouží k vytvoření bezpečného prostoru, kde si lidé mohou promluvit od srdce k srdci

Tipy

Ticho je velmi důležité, ale ne každý ho má rád, zejména pokud musel ve škole "sedět potichu". Těm, pro které je to obtížné, doporučujeme, aby si své myšlenky zapisovali, čmárali si na papír, nebo svou fantazii vzali na procházku a kochali se Božím stvořením.

Pokud je pro skupinu těžké nemluvit jeden přes druhého, můžete jejich pozornost „resetovat" iniciováním chvilky ticha a jemnou připomínkou. Případně může být užitečné použít nějaký předmět, např. kámen nebo hůlku. Ten, kdo tento předmět drží, mluví a ostatní poslouchají. Proces odložení předmětu a jeho opětovné zvednutí také pomáhá zpomalit tempo konverzace a napomáhá naslouchání.

Ačkoli se tato metoda zdá být pomalá, dát lidem čas na rozmyšlenou, než začnou mluvit, může vést k velmi efektivní konverzaci. Všechny hlasy jsou slyšeny a s každým kolem lidé začínají vidět nové souvislosti a možnosti. Pojmenováním ovoce rozhovoru v posledním kole posune proces k dalším krokům a možným opatřením. Naslouchání všem hlasům vede k bohatší a promyšlenější konverzaci – a na konci k lepším rozhodnutím. Jak bychom očekávali u rozhovoru zakořeněném v Duchu svatém!

Sestra Nathalie Bequartová, asistentka ředitele Úřadu pro synodu, říká: "Synodalitě se naučíte jen tím, že ji budete praktikovat." I když se vám to zdá trochu složité, doporučujeme vám, abyste to zkusili. Je úžasné, jak proměňující je naslouchat a zakoušet, že je mi naslouchán!

Marcin Mazur

LIST F Výjezdní zasedání rady

Přechod k nové formě služby pastorační rady vyžaduje osvojení si nových dovedností a postupů, zejména v naslouchání Duchu svatému a sobě navzájem. Společně strávený čas je neocenitelný pro budování vztahů a společné putování. Během tohoto společně stráveného dne se seznámíte s metodami Lectio divina a Rozhovor v Duchu a začnete si vytvářet priority pro vaše farní společenství, což vám poskytne základy pro budoucí setkání.

Níže je uveden návrh, jak by mohlo vypadat výjezdní zasedání či celodenní rekolekce pastorační rady:

9.30	**Čaj a káva**	Přivítání je důležité
10.00	**Úvodní modlitba** Lectio divina Návrh použít příkladu slepého Bartimaia (Mt 10, 46-52). O co prosíme Ježíše pro naše společenství?	Tento styl modlitby umožňuje každému zakusit, že může přispět a podělit se o své úvahy. Pro katolíky může být těžké mluvit o své víře a toto je snadný způsob, jak začít.
10.20	**Aktivita 1** Vzájemné poznávání	Nějaká aktivita vedoucí ke vzájemnému poznání se
10.45	**1. setkání** Uvítání a účel Služba pastorační rady (video 1)	Po zhlédnutí videa (bude k dispozici časem) s tím, kdo sedí vedle vás, sdílejte: Co mě zaujalo na tom, co jsem viděl? V čem se to může lišit od toho, co jsem zažil/a předtím?
10.55	**2. setkání** Rozhovor v Duchu Co je Rozhovor v Duchu (video 2) Rozhovor v Duchu v praxi: Jaký je váš sen pro farnost?	Viz pokyny na Listu E Od každé skupiny shromážděte zápis o ovoci rozhovoru v Duchu.
11.45	**Přestávka**	
12.15	**3. setkání** Jaké jsou vlastnosti rozlišující pastorační rady (video 3): soustředění na Krista, vedení Duchem svatým	Vstupní informace, individuální zamyšlení nad Písmem a sdílení (video bude časem k dispozici)
1.00	**Oběd**	
13.45	Reflexe ve skupinách	Co vyplynulo z vaší individuální reflexe a o co byste se chtěli podělit?
14.15	**Sekce 3** Duchovní rozlišování Rozlišování Ducha / přijetí rozhodnutí (video 4)	Pomocí videa (které bude k dispozici) začněte přemýšlet o pastoračních prioritách vaší farnosti.
	Přestávka na protažení	
15.15	Další kroky, které nás čekají Služba pastorační rady prakticky	Pod vedením předsedajícího a faráře – jak bude prakticky vypadat služba pastorační rady v následujících měsících? Jak často se budete scházet, kde, kdy, jak dlouho, jak budete komunikovat mezi schůzkami (např. skupina WhatsApp, e-mail atd.). Pokud je čas: nástin programu příští schůzky.
15.45	**Závěrečná modlitba**	Vyhodnocení – nejprve v tiché reflexi a pak sdílení: Když se ohlédneme za uplynulým dnem, kde byl Bůh přítomen? Za co jste vděční?
4.00	**Závěr**	

LIST G Od naslouchání k akci

Setkávání a vzájemné naslouchání nejsou samoúčelné, to by vše zůstalo při starém. Naopak, kdykoli vstoupíme do dialogu, klademe si otázky, abychom se posunuli na cestě. A nakonec už nejsme stejní jako před tím, jsme proměněni.

Papež František, homilie při zahájení Synody o synodalitě

Někdy se pastorační rady zaseknou, dívají se na stejné problémy stále ze stejné perspektivy a nejsou schopny se posunout dál. Změnit to znamená naslouchat širšímu spektru hlasů a být otevřený překvapením. Následuje jednoduchý postup o čtyřech krocích vedoucí z této slepé uličky inspirovaný prvotní církví (Sk 15, Jeruzalémský koncil).

Příklad procesu v akci: Jak oslovit mladé lidi

Marcin Mazur

Setkání: Identifikace problému: Proč tolik mluvíme o mladých lidech, když se situace nikdy nezlepší?

Formulujte dobrou otázku, abyste slyšeli příběhy o zkušenostech lidí: tedy nikoliv "Proč už mladí lidé nechodí do kostela?", ale "Co se vám/mladým lidem líbí na tom, že jste katolíci? Jaký rozdíl to přináší do jejich života? Jaké jsou jejich sny pro farní společenství?"

Naslouchat: Čí hlasy neslyšíme? Přeneste rozhovory mimo zasedání pastorační rady a zapojte do nich mladé lidi, rodiče a učitele.

Rozlišovat: Nyní budete mít spoustu podnětů. Proberte je, pomodlete se s nimi a najděte něco jednoduchého, co lze uskutečnit.

Akce: Shromážděte malou akční skupinu, která může projekt rozjet. Možná zjistíte, že to přiláká nové dobrovolníky, kteří mají v této oblasti energii.

1. Setkání s realitou

- Co přitahuje naši pozornost?
- Zformulujte otázku - zužte obecné téma na dobrou otázku.
- Zeptejte se:
  – Kdo se musí zúčastnit rozhovoru?
  – Jaké informace potřebujeme?
  – Co o tom ještě nevíme?

2. Naslouchání

- Shromažďování údajů – dobré příklady, relevantní informace, učení církve a Písmo svaté
- Autentické naslouchání – pozvání k příběhům
- Shromažďování vhledů
- V rozhovoru s Bohem a ve světle dané otázky se modlete nad shromážděným materiálem.

3. Rozlišování

- Shromáždění podnětů: každý se podělí o to, co pro něj vzešlo z modlitby.
- Následně se podívejte na možnosti, potenciály:
  – Jaké jsou přínosy, náklady, zdroje, obtíže?
  – Je k rozhodnutí potřeba ještě někdo další?
  – Je třeba více naslouchat?
- Období tiché reflexe: Čeho si všímáte? Co je znepokojivé? Co s sebou nese život?
- Rozhovor v Duchu s cílem dosáhnout konsensu.
  Pokud není shoda pro další krok, možná budete potřebovat další období modliteb.
- Potvrzení rozhodnutí: Je to v souladu s identitou a posláním farnosti?

4. Akce

- Plán realizace přijatého rozhodnutí
- Kdo je za realizaci zodpovědný?
- Učinění rozhodnutí – v případě potřeby musí rozhodnutí přijmout kanonická autorita
- Komunikace – kdo jsou klíčové osoby/formy pro komunikaci spojenou s realizací rozhodnutí?
- Konkrétní akce vedoucí k realizaci
- Experimentální testování a zpětná vazba

Další informace o tomto typu rozlišování naleznete v čl. 84 Závěrečného dokumentu Synody o synodalitě:
synoda.bip.cz/spolecenstvi-spoluucat-poslani

Příklad procesu v akci: Skutky 15

Setkání: [1]Někteří lidé přišli z Judska do Antiochie a poučovali bratry: „Nedáte-li se podle mojžíšského zvyku obřezat, nemůžete dojít spásy.“ [2]Pavel a Barnabáš se však s nimi dostali do hádky a úporně se s nimi o to přeli. Bylo proto rozhodnuto, aby se kvůli této sporné otázce Pavel, Barnabáš a někteří z nich odebrali k apoštolům a starším do Jeruzaléma…

Naslouchání: [6]Sešli se tedy apoštolové a starší, aby tu věc uvážili. [7]Když se dlouho tak a onak rokovalo, vstal Petr a promluvil k nim: „Jak víte, bratři, Bůh už dávno mezi vámi rozhodl, aby pohané uslyšeli slovo evangelia z mých úst, a tak aby přišli k víře. [8]A Bůh, který zná srdce, dosvědčil jim svou přízeň tím, že jim udělil Ducha svatého právě tak jako nám. [9]Nedělal tedy žádný rozdíl mezi námi a mezi nimi, když jim vírou očistil srdce…“

[12]Celé shromáždění mlčelo a poslouchalo Barnabáše a Pavla, když podrobně vypravovali, jak veliká znamení a divy vykonal Bůh jejich prostřednictvím mezi pohany.

Rozlišování: [13]Když přestali mluvit, ujal se slova Jakub: „Bratři, poslyšte mě! … [19]Proto já soudím toto: Nenakládejme pohanům, kteří se obracejí k Bohu, žádná zbytečná břemena... [28]Rozhodl totiž Duch svatý i my, že vám nemá být ukládáno žádné další břemeno kromě těchto nutných věcí: [29]vyvarovat se toho, co bylo obětováno modlám, krve, masa z udušených zvířat a smilstva. Budete-li se těchto věcí chránit, jednáte správně. Buďte zdrávi.

Akce: [30]Tak je tedy vyprovodili a oni šli do Antiochie. Tam shromáždili obec a odevzdali jim list. [31]Když ho přečetli, velmi se zaradovali nad jeho povzbudivým obsahem... [35]Pavel a Barnabáš zůstali v Antiochii a ještě s mnoha jinými učili a kázali slovo Páně.

LIST H Vytváření vize farnosti

Člověk se napřemýšlí, jak má kráčet, ale jeho kroky řídí Hospodin.

Přísloví 16:9

Tento list je průvodcem, který vám krok za krokem pomůže vytvořit vizi farnosti do budoucna a jak ji realizovat! Tento přístup zdola nahoru umožňuje zapojení celé církevní rodiny do plánování a realizace vize farnosti.

Proč mít vizi farnosti?

- Je to vědomá a sdílená touha objevovat Boží vůli pro farnost a místní komunitu.
- Formuluje společné poslání, který farní společenství spojí v modlitbě a službě ve prospěch Božího království.
- Poskytuje obnovený cit pro společenství a společné poslání farního společenství.
- Vytváří pevný základ pro rozhodování a přidělování zdrojů.
- Inspiruje a povzbuzuje k aktivní účasti na poslání církve.
- Je zdrojem inspirace pro osobní i komunitní nasazení se pro společné poslání.

1. Modlete se

Buďte otevření a vnímaví ke všemu, k čemu a kam vás Bůh volá.

2. Setkejte se s realitou

Jak jste vznikli? Kde se jako farnost nacházíte v současnosti?

3. Naslouchejte

Uspořádejte synodální rozhovory, všichni jednotlivci ve farnosti mohli přispět k tvorbě sdílené vize.

4. Rozlišujte

Které iniciativy vyberete k realizaci s ohledem na podněty získané z farnosti?

5. Jednejte

Pusťte se do realizace vaší sdílené vize!

1. Modlete se

Modlitba je nesmírně mocná. Jako pastorační rada se nejprve modlete, abyste byli otevření a vnímaví vůči všemu, k čemu vás Bůh zve, a všude tam, kde vás Bůh volá být. Doporučujeme setkání začít Lectio divina a/nebo několika spontánními přímluvnými modlitbami spolu s modlitbou konkrétně za farní společenství a za proces tvorby jeho vize.

2. Setkejte se s realitou

Smyslem tohoto kroku je uvědomit si a přijmout realitu, ve které se jako farnost právě nacházíme.

V rámci tohoto kroku se setkáváme s realitou naší farnosti. Jako pastorační rada věnujte jedno zasedání diskusi o tom, jak jste vznikli a kde se jako farnost v současné době nacházíte. Zamyslete se nad tím, jaké aktivity již probíhají a na čem byste chtěli pracovat. Co upoutává vaši pozornost? Buďte zvědaví – co o své farnosti nevíte?

3. Naslouchejte

Je důležité do konzultací zapojit členy a členky širší církevní komunity a jejich vizi budoucnosti katolické komunity v místě, kde se žijí.

Tento přístup „zdola" může být realizován např. takto:

- Organizování synodálních skupin pro naslouchání farníkům ve farnosti, které se zabývají klíčovými otázkami, jako jsou: Kdo jsme? Kým Bůh chce, abychom byli? Kam nás Bůh volá? Jak vypadá náš sen o farnosti?
- Uspořádání „Dne farní vize" za účelem pokračování v rozhovoru a výběru některých priorit / iniciativ. Vzorový program je vám k dispozici na následující straně.

4. Rozlišujte

Formulace vize farnosti by měla být dostatečně odvážná, abyste ji nikdy zcela nenaplnili, ale zároveň dostatečně realistická, abyste viděli pokrok a nepropadali beznaději. Rozšiřte své myšlení a buďte ve své vizi odvážní.

Po shromáždění podnětů ze synodálních rozhovorů a ze „Dne farní vize" se sejděte jako pastorační rada, modlete se nad těmito podněty a dovolte Bohu, aby vaši vizi vedl a dále rozvinul.

- Nechte každého, aby se podělil o to, co mu vyplynulo z modlitby.
- Zeptejte se každého, jaká klíčová témata nebo priority podle jeho vnímání vyplynuly ze „Dne farní vize". Vnímáme tam nějaká dvě či tři témata, která by nás měla příští rok provázet v životě a službě farnosti?
- V návaznosti na to se podívejte, které potenciální iniciativy vzešly ze „Dne farní vize".
    - Ptejte se: Jaké jsou jejich přínosy, náklady, zdroje, obtíže v realizaci?
    - Je k rozhodnutí potřeba ještě někdo další?
    - Potřebujeme k rozhodnutí další naslouchání?
- Období tiché reflexe: Co v této tiché chvíli vnímáme? Co nás zneklidňuje? Co dává život?
- Vytvořte seznam iniciativ, které by měly být v příštím období ve farnosti realizovány.
- Pokračujte v rozlišování, např. za pomoci metody „duchovní konverzace" (rozhovoru v Duchu), za účelem dosažení konsenzu.
- Pokud jste nedospěli ke konsenzu, který by byl dostatečný k tomu, abyste mohli učinit další krok, možná budete potřebovat další období modliteb.
- Ujistěte se v rozhodnutí realizovat vybrané iniciativy tak, že se ptáte, zda jsou v souladu s identitou a posláním farnosti.

5. Jednejte

Nyní máte seznam iniciativ a je na čase je realizovat!

V této fázi převádění myšlenek do akce je prioritou vytvoření skupiny, která bude implementaci sdílené vize farnosti doprovázet. Tato skupina má za úkol napomáhat ostatním k tomu, aby se jednotlivé implementační skupiny nechaly ve své praktické činnosti inspirovat silou sdílené vize. Do realizace iniciativ se může zapojit kdokoli z farního společenství, přičemž je vhodné ke spolupráci zvát jednotlivce, kteří představují hlavy, srdce a ruce (srov. str. 11). Ke spolupráce lze zvát osobním pozváním nebo oznámením možností na závěr mše. Je dobře dát také příležitost k zapojení nových členů a mladých lidí.

Při realizaci iniciativ je třeba zvážit následující:

- Kdo je za zodpovědný za realizaci?
- Přijetí rozhodnutí – v případě potřeby zapojit příslušnou církevní autoritu
- Komunikace – kdo jsou klíčové osoby / formy komunikace? O výsledcích jakéhokoli rozhodnutí je třeba informovat širší církevní společenství. To je možné např. skrze tvorbu různých informativních materiálů (letáků, brožur apod.), které jsou pak k dispozici celé farnosti, nebo skrze uspořádání shromáždění farnosti, na němž se představí vize farnosti a z ní vyplývající iniciativy.
- Které konkrétní akce či opatření jsou zapotřebí?
- Testování a zpětná vazba
- Zavažte se k modlitbě a udělejte z modlitby základ života ze sdílené vize.

Důležité je stanovit jasný program skupiny pro doprovázení realizace sdílené vize a pravidelně se scházet na určitou dobu (např. 1 hodinu). Umožněte této skupině, aby se rozrůstala a byla ohledně členství proměnlivá, aby se lidé mohli podělit o své zájmy a nápady a mohli pak pokračovat v cestě.

Příklad sledování průběhu iniciativ:

Vzor formuláře pro sledování pokroku

Datum zahájení	Iniciativa/projekt	Odpovědní za realizaci	Časový rámec	Dosažený pokrok

Den farní vize – vzorový program

- 10:00 Příjezd a teplé nápoje
- 10:30 Úvodní modlitba a představení
- 11:00 Setkání s naší realitou - zdůrazněte, kde se farnost momentálně nachází (uveďte akce/iniciativy, které se již dějí) a proč je důležité mít vizi pro naši farnost.
- 11:30 Rozhovor v Duchu (zajistěte zapisovatele)
  - První kolo: Jaké jsou radosti a výzvy našeho života a služby naší farnosti?
  - Druhé kolo: Co ve vás rezonovalo z prvního kola a co se vás dotklo během doby ticha?
  - Třetí kolo: Jaké jsou konkrétní plody rozhovoru? Navrhněte maximálně tři konkrétní body.
- 12:15 Plénum – sdílení souhrnů ze skupinek
- 12:45 Oběd
- 13:30 Rozhovor v Duchu (zajistěte si zapisovatele)
  - První kolo: Jaké podněty, které vzešly z dopoledního setkání, byste chtěli dále rozvíjet?
  - Druhé kolo: Co ve vás rezonovalo z prvního kola a co se vás dotklo během doby ticha?
  - Třetí kolo: Jaké jsou konkrétní plody rozhovoru? O co s rozhovoru se chcete podělit s druhými?
- 14:15 Plénum – sdílení souhrnů ze skupinek
- 14:45 Další kroky – vysvětlení harmonogramu dalších kroků, které budou následovat po tomto dni.
- 15:00 Závěrečná modlitba

Připravuje se:

LIST I Den díkůvzdání

LIST J Šestiměsíční přehled

DODATEK

Pastorační konverze farního společenství ve službě evangelizačního poslání církve

Instrukce Kongregace pro klérus, 29. června 2020, český překlad ve formátu .pdf ke stažení ZDE

9. Farnost jako živé společenství věřících je začleněna do kontextu, v němž je stále méně zřetelná připoutanost k území, mnohonásobně narůstají místa spojení a meziosobní vztahy jsou ohroženy tím, že se rozplynou ve virtuálním světě bez jakéhokoliv závazku a zodpovědnosti vůči vztahům k druhým.

11. Farnost má na základě takového rozlišení podchytit požadavky doby, aby přizpůsobila svou službu potřebám věřících a historickým změnám. Je zapotřebí nové dynamiky, která by umožnila znovuobjevit povolání každého pokřtěného být Ježíšovým učedníkem a misionářem evangelia ve světle dokumentů Druhého vatikánského koncilu a následné nauky učitelského úřadu církve.

17. Pokud farnost nežije z duchovní dynamiky, jež je vlastní evangelizaci, podstupuje riziko, že se stane sebestřednou a zkostnatělou, že bude nabízet zkušenosti postrádající příchuť evangelia a misijní zápal, že zůstane omezená možná jen na malé skupiny.

18. Obnova evangelizace vyžaduje novou pozornost a různé pastorační nabídky směřující k tomu, aby Boží slovo a svátostný život zasáhly každého způsobem odpovídajícím jeho životnímu stavu.

25. „Kultura setkání" posiluje dialog, solidaritu i otevřenost vůči všem, protože je zaměřena na člověka. Proto je potřebné, aby farnost byla „místem", které spojuje lidi a podporuje trvalé osobní vztahy, čímž každému dává pocit sounáležitosti i toho, že ho mají rádi.

26. Farní společenství je povoláno, aby rozvíjelo skutečné „umění doprovázení". Pokud ono zapustí hluboké kořeny, stane se farnost místem, kde se doopravdy překoná samota, která zasahuje život tolika lidí, a zároveň se stane „svatyní, kam žíznící přicházejí pít, aby mohli dál putovat, a centrem neustálého misijního poslání" (*EG* čl. 28).

29. Papež František se vyjádřil takto: „Farnost není zastaralá struktura. Právě proto, že má velkou pružnost, může nabývat velmi rozmanitých forem, které vyžadují otevřenost a misijní tvořivost pastýře i společenství. Není zajisté jedinou evangelizující institucí, nicméně bude-li schopna neustálé reformy a přizpůsobování, bude i nadále ‚církví, která žije uprostřed příbytků svých synů a dcer'. Předpokladem je, aby byla skutečně v kontaktu s rodinami a životem lidu a nestala se těžkopádnou strukturou oddělenou od lidí, nebo skupinou vyvolených, kteří se starají sami o sebe" (*EG* čl. 28).

36. S ohledem na to, jak úzce je křesťanské společenství spojeno s vlastní historií, a na citové vazby, nesmí žádný pastýř zapomínat, že víra Božího lidu je vztažena k rodinné i komunitní paměti. Posvátné místo velmi často evokuje významné momenty života minulých generací i tváře a události, které poznamenaly osobní a rodinnou životní cestu. Abychom předešli traumatům a zraněním, je důležité, aby procesy restrukturalizace farních a někdy i diecézních společenství byly prováděny flexibilně a postupně.

53. Aby se dosáhlo cíle, pro který byl vikariát zřízen, patří k prvořadým povinnostem okrskového vikáře „podporovat a koordinovat společnou pastorační činnost v okrskovém vikariátě" tak, aby se nestal jen formální institucí.

59. Když se v souladu s právem vytvořilo seskupení farností – okrskový vikariát nebo „pastorační jednotka" –, stanoví biskup podle toho, co je vhodné, zda každá z farností bude mít svou farní pastorační radu anebo zda je lepší, aby její úloha byla svěřena jednotné pastorační radě všech zainteresovaných společenství.

60. S cílem zdůraznit společnou evangelizační činnost a zvýšit účinnost pastýřské péče je vhodné, aby se pro seskupené farnosti vytvořily společné pastorační služby pro určité oblasti (např. katecheze, charita, pastorace mládeže a rodin), na nichž by se podíleli všichni členové Božího lidu: kněží, zasvěcené osoby i věřící laici.

X.b. Farní pastorační rada

108. Platné kanonické normy ponechávají na diecézním biskupovi, jak rozhodne o zřizování pastoračních rad ve farnostech; lze to však považovat za vysoce doporučené, jak připomněl papež František: „Jak potřebné jsou pastorační rady! Biskup nemůže vést diecézi bez pastorační rady. Farář nemůže vést farnost bez pastorační rady." Flexibilita normy však umožňuje úpravy, jež se považují za přiměřené pro konkrétní okolnosti, například v případě několika farností svěřených jednomu faráři nebo při existenci pastoračních jednotek: v takových případech je možné zřídit jednu pastorační radu pro několik farností.

109. Teologický smysl pastorační rady je zakotven v tom, jak je církev konstituována, tedy jako „Kristovo tělo", které plodí „spiritualitu společenství". V křesťanském společenství nikdy totiž nemůže být různost charismat a služeb, vyplývajících ze začlenění do Krista a z daru Ducha, přetransformovaná tak, že se stane „uniformitou, po vinností dělat všechno společně a všechno stejně a myšlením všech stejným způsobem". Naopak, na základě všeobecného kněžství se každý věřící účastní budování celého těla a zároveň se celý Boží lid při vzájemné odpovědnosti svých členů podílí na poslání církve, to znamená na tom, že poznává znamení Boží přítomnosti v dějinách a stává se svědkem jeho království.

110. Proto pastorační rada není pouhým byrokratickým orgánem, ale zdůrazňuje a uskutečňuje ústřední postavení Božího lidu jako subjektu a aktivního protagonisty evangelizačního poslání na základě skutečnosti, že každý věřící obdržel při křtu a biřmování dary Ducha: „Znovuzrození k božskému životu křtem je první krok; potom je třeba chovat se jako Boží děti, totiž připodobňovat se Kristu, který působí ve svaté církvi, a nechat se zapojit do jejího poslání ve světě. Zjednává to pomazání Duchem Svatým, ‚bez něhož jsme na ubozí a ztracení' (Sekvence na Seslání Ducha Svatého). […] Jako byl celý Ježíšův život oživován Duchem, tak také život církve a každého jejího člena je veden tímtéž Duchem."

Ve světle této základní vize si lze připomenout slova sv. Pavla VI., podle nichž „úkolem pastorační rady je zkoumat všechno to, co se týká pastoračních aktivit, pečlivě to zvažovat a překládat praktické závěry, které z toho vyplývají, aby život a služba Božího lidu byly v souladu s evangeliem," s vědomím toho, co připomenul papež František, že účelem této rady „nebude primárně organizování církve, nýbrž naplnění misijní touhy, jež chce dosáhnout ke všem".

111. Pastorační rada je poradním orgánem, který se řídí normami stanovenými diecézním biskupem pro její složení, metodu volby členů, cíle a způsob fungování. V každém případě, aby nedošlo ke zkreslení povahy této rady, je dobré vyhnout se jejímu definování slovy „tým" nebo „équipe", tj. termínům, které nejsou vhodné pro správné vyjádření církevního a kanonického vztahu mezi farářem a ostatními věřícími.

112. Při dodržování příslušných diecézních norem je nutné, aby pastorační rada skutečně zastupovala společenství, jehož je výrazem, ve všech svých členech (kněží, jáhni, zasvěcené osoby a laici). Představuje specifické prostředí, ve kterém mohou věřící uplatňovat své právo a povinnost vyjádřit pastýřům a sdělovat i ostatním věřícím své myšlenky týkající se prospěchu farního společenství. Hlavní funkce farní pastorační rady proto spočívá ve zkoumání a studiu praktických návrhů pastoračních a charitativních iniciativ, které se týkají farnosti a jsou v souladu s chodem diecéze.

113. Farní pastorační rada „má pouze poradní hlas" v tom smyslu, že aby se její návrhy staly platnými, musí být farářem kladně přijaty, aby se staly účinnými. V procesu společného rozlišování je pak farář povinen pečlivě zvažovat vyjádření pastorační rady, zejména pokud jsou vyslovena jednomyslně. Aby byla služba pastorační rady účinná a plodná, je třeba se vyvarovat dvou extrémů: na jedné straně toho, že farář pastorační radě předkládá rozhodnutí již přijatá nebo radu předem řádně neinformuje a svolává ji jen zřídka a formálně; na druhé straně toho, že farář je pouze jedním z členů rady a pozbývá své role pastýře a vůdce společenství.

114. Konečně se považuje za vhodné, aby pastorační rada byla v rámci možností složena převážně z těch, kteří mají skutečnou odpovědnost za pastorační život farnosti nebo se v něm konkrétně angažují. Tak se zabrání tomu, že se z jejích schůzek stane výměna abstraktních myšlenek, které se netýkají skutečného života společenství s jeho možnostmi a problémy.

synoda.bip.cz

schoolforsynodality.org.uk

